

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
MICHAEL MALLIA**

Seduta tas-27 ta' Settembru, 2012

Appell Kriminali Numru. 415/2011

**Il-Pulizija
(Spt. Stephen Micallef)
Vs
Mark Anthony Farrugia**

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fl-10 ta' April, 2011 ghall-habta ta' 18.10 hrs fi Triq l-10 ta' Frar, San Pawl il-Bahar

1. saq vettura numru LCJ-204 minghajr ma kienet koperta b'polza ta' assicurazzjoni dwar ir-riskji tat-terzi persuni;
2. saq vettura numru LCJ-204 minghajr ma kienet licenzjata mill-Awtorita` ghat-Trasport f'Malta biex tintuza fit-triq (licenzja tal-vettura mhux imgedda);
3. Ipparkja vettura numru LCJ-204 f'post ipprojbit (double parking).

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-11 ta' Ottubru, 2011, li biha, wara li rat l-artikoli 15(1)(a)(3) tal-Kap. 65, 3(1) tal-Kap. 104 u 79(f) LS 65.11, sabet lill-appellant hati ta' l-akkuzi kollha migjuba fil-konfront tieghu u kkundannatu ghall-hlas ta' multa komplessiva ta' €2,400 u sospenzjoni illi jkollu licenzja ghall-zmien sena.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fl-20 ta' Ottubru, 2011, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza appellata billi :

1. tikkonfermaha fil-parti fejn sabet lill-appellant hati tat-tielet imputazzjoni u tinfliggi piena idonea;
2. thassaraha u tirrevokaha fil-parti fejn sabet lill-appellant hati tal-ewwel u t-tieni imputazzjonijiet, u kwindi tilliberah minn kull imputazzjoni, htija u piena abbinati mal-istess.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravju tal-appellant huwa s-segwenti w cioe':- Illi l-unika prova dwar l-allegati fatti li ressqet il-prosekuzzjoni kienet tikkonsisti f'affidavit ta' PC 1350.

Illi f'tali affidavit hemm riferenza ghal dawk li l-istess PC 1350 isejhilhom stqarrijiet maghmulin mill-appellant, fejn dan tal-ahhar, meta mistoqsi mill-istess PC 1350 jekk il-karozza kellhiex polza tal-assigurazzjoni u jekk kinitx licenzjata, allegatament qal illi dawn kienu t-tnejn skaduti u anke li kien saq l-istess vettura ffit tal-hin qabel ma gie mitkellem mill-istess Kuntistabbli.

Illi essenzjalment, din hija l-unika prova dwar l-allegati fatti li l-prosekuzzjoni ghogobha tipproduci fil-konfront tal-appellant, liema prova sserrah fl-intier taghha fuq stqarrija rilaxxjata mill-appellant minghajr ma dan kellu l-opportunita` jikkonsulta ma' avukat tal-fiducja tieghu.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi jigi ccarat li dan in-nuqqas ma rrizultax minhabba għazla tal-appellant konsistenti fir-rinunzja għall-istess, izda minhabba li dan ma giex mogħti l-opportunita` jikkonsulta ma' avukat qabel ma gie mistoqsi mill-Pulizija fil-kors tal-investigazzjoni.

Illi l-Kap. 319 tal-Ligijiet ta' Malta rrenda ezegwibbli bhala parti mil-ligi ta' Malta l-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali [il-Konvenzjoni] li fl-artikolu 6(1) tipprovdi għal smiegh zieraq u imparzjali u f'artikolu 6(3)(c) tipprovdi b'mod specifiku li kull min ikun rinfaccjat b'akkuza kriminali, huwa ntitolat, inter alia *"li jiddefendi ruhu personalment jew permezz ta' assistenza legali magħzula minnu stess"*

Illi skont pronunzjamenti gudizzjarji in materja, kemm tal-Qrati tagħna u kif ukoll ta' dawk esteri - inkluza l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem – tezisti konferma illi tali opportunita` m'għandhiex tkun limitata biss għal assistenza waqt il-proceduri gudizzjarji li jizvolgu direttament quddiem il-Qorti, izda għandha testendi wkoll għal dawk il-proceduri antecedenti li b'xi mod jew iehor jistgħu jimpattaw fuq id-drittijiet tal-imputat;

Illi mingħajr l-ebda ombra ta' dubju, l-istadju illi fih l-appellant odjern irilaxxa l-istqarrija tiegħu lill-Kuntistabbli PC 1350 kien stadju li fih l-appellant kien imissu gie mogħti l-opportunita` jikkonsulta ma' avukat tal-fiducja tiegħu, u kien imissu gie informat illi dak kollu li kien qed jgħid seta` jintuza kontrih bhala prova fil-Qorti;

Illi waqt il-proceduri quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, l-appellant talab illi l-affidavit tal-PC 1350 jigi sfilzat mill-process, u dan minhabba illi l-istqarrijiet tal-appellant hemm kontenuti gew mittieħda b'lezjoni tad-drittijiet tiegħu qua imputat, u dan ai termini tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni, liema talba ma gietx milqugħa mill-Ewwel Qorti.

Illi fil-kaz *Salduz v. Turkey*, il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem qalet is-segħwenti :

.....the Court finds that in order for the right to a fair trial to remain sufficiently “practical and effective” (see paragraph 51 above) Article 6 § 1 requires that, as a rule, access to a lawyer should be provided as from the first interrogation of a suspect by the police, unless it is demonstrated in the light of the particular circumstances of each case that there are compelling reasons to restrict this right. Even where compelling reasons may exceptionally justify denial of access to a lawyer, such restriction – whatever its justification - must not unduly prejudice the rights of the accused under Article 6 (see, mutatis mutandis, Magee, cited above, § 44). The rights of the defence will in principle be irretrievably prejudiced when incriminating statements made during police interrogation without access to a lawyer are used for a conviction. [enfasi mizjud]

Illi kif inhu ormai ben risaput, u kif inghad espressament mill-Qorti Kostituzzjonali

Ir-regola hi li l-artikolu 6(1) jitlob li jkun hemm dritt ta' avukat fl-istadju tal-investigazzjoni mill-pulizija, sakemm ma jigix pruvat li hemm ragunijiet impellent ghaliex dan id-dritt ghandu jigi ristrett. Id-dritt ghal avukat hi r-regola, ir-restrizzjonijiet huma l-eccezzjoni.

Izda anke jekk ikun hemm ragunijiet impellenti ghal xi restrizzjonijiet, tkun xi tkun ir-raguni, dawn ir-restrizzjonijiet ukoll m'ghandhomx jippregudikaw id-drittijiet tal-akkuzat taht l-artikolu 6.

Dan id-dritt tal-akkuzat ikun irrimedjabbilment pregudikat meta hu jirrilaxxa stqarrijiet waqt l-interrogazzjoni maghmula meta ma jkunx assistiti minn avukat u dawn l-istqarrijiet jintuzaw kontra tieghu.

Ir-raguni tal-insistenza tal-Qorti Ewropea dwar dan id-dritt ghall-assistenza legali fi stadju inizjali tal-investigazzjoni hija minhabba l-principju li hadd m'ghandu jinkrimina ruhu kif ukoll biex jinzamm bilanc bejn id-drittijiet tal-akkuzat u dawk tal-prosekuzzjoni. L-argument li altrimenti jkun difficili li l-pulizija totjeni “conviction” mhux fattur li ghandu jittiehed inkonsiderazzjoni fit-thaddim ta' dan il-

bilanc. Il-Pulizija ghandha ssib il-mezzi biex issolvi l-kazijiet li jkollha u mhux tiddependi fuq is-soluzzjoni assai facli ta' ammissjoni minn persuna investigata minghajr l-assistenza ta' avukat. [enfasi mizjud]

Illi minn tali insenjament, jidher car illi d-dritt li l-imputat ikun jista' jikkonsulta ma' avukat tal-fiducja tieghu huwa dritt sagrosant kemm f'ghajn il-legislatur u kif ukoll f'ghajnejn il-gudikant.

Illi fid-digriet moghti mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali fl-ismijiet The Police (Inspector Stephen Micallef) vs Emilio Ceriale dik il-Qorti qalet :

In this case the defence is not asking for the statement of the accused to be withdrawn but the affidavit of PC 3. The defence is doing this on the basis that the affidavit of PC 3 amounts to a statement released by the accused. It is a legal principal that what the accused states amount to res gestae and thus can be produced as evidence in a court of Law. [enfasi tal-Qorti]

Illi sussegwentement, dik il-Qorti ghaddiet sabiex taccedi in parte ghat-talba tad-difiza, b'dan illi filwaqt li ma laqghetx it-talba ghall-isfilz tal-affidavit in kwistjoni, ddikjarat illi ma kinitx ser tqis dak rapportat fl-istess affidavit in kwantu ghal dak li l-imputat allegatament qal lill-Pulizija li ghamel l-affidavit.

Illi mill-kazistika hawn fuq imsemmija, jidher illi fil-kaz in ezami, l-appellant gie rinfaccjat b'domandi maghmula minn PC 1350 liema domandi kienu intizi sabiex iservu bhala prova principali – li mbaghad irrizulta li fil-fatt kienu l-unika prova dwar l-allegati fatti – uzata sabiex jitmexxew akkuzi fil-konfront tal-istess appellant.

Illi bhala tali, l-affidavit tal-PC 1350 kien jimmerita li jigi sfilzat, jew ghallinqas, dak li l-appellant allegatament qal lil PC 1350 kien imissu gie skartat.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi in vista` tal-brani hawn fuq citati, l-mod li bih tmexxew il-proceduri jammontaw ghal ksur tad-dritt tal-appellant ghal smiegh xieraq.

Ikkunsidrat.

Irrizulta illi fl-10 ta' April, 2011 l-appellant ra lil PC 1350 vicin il-vettura tieghu illi ghandha n-numru tar-registrazzjoni LCJ-204 liema vettura kienet double parked, l-appellant avvicina lill-kuntistabli u qallu li l-vettura kienet tieghu. Il-kuntistabli saqsa xi domandi lill-appellant fis-sens jekk il-karozza kienetx licenzjata jew kienetx koperta b'polza ta' l-assigurazzjoni u fuq ir-risposti illi tah inhargu dawn l-akkuzi. L-ewwel Qorti qaghdet fuq l-Affidavit illi rilaxxa PC 1350 Christian Xuereb, sabet htija, kkundannat lill-appellant s-somma komplessiva ta' €2,400 u sospenzjoni tal-licenzja ghal zmien sena minn dakinhar tas-Sentenza.

L-appellant hassu agravat minn din is-Sentenza u appella principalment mill-fatt li gew lesi d-drittijiet fundamentil tieghu meta dakinhar illi gie mitkellem mill-pulizija ma giex moghti d-dritt illi jkollu l-assistenza ta' avukat, izda l-pulizija baqa' jkellmu u uza r-risposti tieghu bhala provi kontra l-appellant. Fl-appell tieghu, l-appellant ikkwota diversi gurisprudenza kemm lokali kif ukoll fl-esteru illi stabbilew principju illi persuna ghandha dritt illi jkollha l-assistenza ta' avukat fil-bidu ta' l-arrest tieghu. Ghalhekk dawk id-dikjerazzjonijiet ta' l-appellant kienu llegali u l-affidavit ta' PC 1350 kellu jigi sfilzat u mhux jintuza bhala prova kontra l-appellant.

Ikkunsidrat.

Huwa minnu illi l-konsegwenzi tal-kazwa "Salduz vs Turkey" gew osservati mill-Qrati taghna qabel ma dawn dahlu fil-Korp Guridiku taghna fi Frar ta' l-2011, dan l-insenjament jaghti dritt lil kull arrestat illi jkollu konsulenza, jekk irid, ma avukat tieghu fil-bidu ta' l-investigazzjoni tieghu u qabel ma jigi nterrogat mill-pulizija. il-kwistjoni li trid tigi ventilata minn din il-Qorti illi jekk dan id-dritt huwiex estiz ukoll ghal kazijiet mhux daqshekk importanti

fejn jidhlu kontravvenzjonijiet u dikjerazzjonijiet illi mputat ikun ghamel l ill-pulizija dak il-hin illi jkun waqfu fuq il-ksur tla-Ligi.

Ikkunsidrat.

Bhala regola l-Qorti thoss illi ghandha tirreferi ghal kaz ta' "Salduz vs Turkey" fejn dina fost affarijiet ohra qalet "As a rule access to a lawyer should be provided as from the first interrogation of a suspect by the police . . . the rights of the defence will in principle be irretrievably prejudiced when incriminating statements made during police interrogation without access to a lawyer are used for a conviction." Dan l-insenjament gie segwit mill-Qrati taghna fejn fost ohrajn insibu "Il-Pulizija kontra Mark Lombardi" kif ukoll digriet ta' din il-Qorti kif preseduta fl-ismijiet "Il-Pulizija kontra Sergii Nykytiuk" tat-2 ta' Settembru, 2011 fejn ghamlitha cara illi stqarrija maghmulha mill-imputat li ma jkunx gie moghit d-dritt ta' assistenza ta' avukat fil-bidu ta' l-arrest tieghu ma tistax tigi mehuda inkonsiderazzjoni fid-deliberazzjonijiet tal-Guri. Dawn is-Sentenzi kollha jenfasizzaw illi dan id-dritt ta' l-akkuzat jigi moghti biss fil-bidu ta' l-arrest tieghu, dana jfisser illi jekk akkuzat ma jkunx gie arrestat kwalunkwe dikjerazzjoni moghtija minnu tista tigi mehuda bhala prova kontra tieghu pero' b'kawtela. Il-Qorti taghmel referenza ghal kawza fl-ismijiet Alexander Zaichenko vs Russia moghtija fit-18 ta' Frar, 2010 (application number 39660/02) fejn f'paragrafu 56 il-Qorti qalet "In some, the evidence available to the Court supports the claim that the applicant's Alexander Zaichenko vs Russia pre-trial admission, whether directly self incrimination or not, was used in the proceedings in a manner which sought to incriminate him. In the Court's view, statements obtained in the absence of procedural guarantees should be treated with caution (see Lutsenco vs Ukraine number 30663/04, 18 December, 2008)" Quindi meta l-pulizija jwaqqaf lil xi hadd ghal xi kontravvenzjoni tat-traffiku jew ikellem lil xi hadd ghal xi kontravvenzjoni ohra f'dan il-kaz mhuwiex mehtieg illi l-pulizija joqghod javza lil dak li jkun li ghandu dritt tal-prezenza ta' l-avukat u jista jsaqsih id-domandi li jrid.

Pero' dawn ir-risposti jistghu biss ikunu kkunsidrati mill-Qorti b'kawtela liema tifsira din il-Qorti thalli f'idejn il-Gudikant biex jikkonsidra. Pero' l-istess kawza "Zaichenko vs Russia" fuq imsemmija taghti gwida "..... what remains to be determined is whether the criminal proceedings against the applicant can be considered fair on account of the use made of the applicant's pre-trial admission. Regard must be had to whether the rights of the defence have been respected and whether the applicant was given the opportunity of challenging the authenticity of the evidence and of opposing its use. In addition, the quality of the evidence must be taken into consideration, including whether the circumstances in which it was obtained cast doubt on its reliability or accuracy." (para 57).

Ikkunsidrat.

L-affidavit tas-surgent Christian Xuereb gew esebiti fil-process u magghom hemm ir-regolament necessarju sabiex jinforma lil dak li jkun illi jekk irid jikkontesta dik l-affidavit jista' jitlob li jigi mharrek is-surgent ghal liema seduta li jrid sabiex issirlu l-kontro ezami. Meta ssejhet il-kawza deher l-imputat debitament assistit minn avukat li pero' ma ghamel l-ebda reklam ghal dak l-affidavit u lanqas ma talab illi jigi ingunt is-surgent ghal kontro ezami. Xehed biss Stephen Cachia prodott mill-Prosekuzzjoni in rappresentanza tad-Direttur tat-Traffiku u l-imputat ghazel li ma jixhidx u l-Qorti ghaddiet biex tiddeciedi l-kawza. L-agravju ta' l-appellant qieghed fil-fatt illi ma gewx ippruvati l-ewwel zewg akkuzi talli saq vettura minghar polza ta' l-assigurazzjoni u talli saq vettura minghajr licenzja.

Rigward l-ewwel akkuza skont l-Artiklu 3 tal-Kap 104 il-prova hija fuq spallejn l-appellant biex juri illi huwa kellu assicurazzjoni valida dakinhar ta' l-incident. Kellu tliet (3) okkazonijiet biex jaghmel dan jew dak il-hin stess quddiem il-pulizija, jew quddiem il-Qorti tal-Magistrati u anke quddiem din il-Qorti ta' l-Appell, izda din il-prova baqa' ma gabiex.

Quindi din il-Qorti tista' tikkonkludi illi l-appellant ma kellux polza ta' l-assigurazzjoni valida dakinhar ta' l-incident. Ghal dak li jirrigwardja s-sewqan il-Qorti taghmel referenza ghall-istess affidavit tas-surgent Xuereb (fol 3), meta jghid, "Huwa stqarr maghna li kienet waqfitlu l-karozza u kien halliha hemm. Meta ghidtlu jekk hallijex hemm sakemm imur jixtri ghandi il-MayPole hu kkonferma u qalilna li kien ghadu kemm gie u pparkja hemmhekk peress li ma kienx hemm parkegg fil-vicinanzi". Dina hija konferma, jekk il-Qorti ghandha bzonn wahda, illi fil-fatt l-appellant saq il-karozza minghar ma kienet koperta b'polza ta' l-assigurazzjoni u minghajr ma kellha licenzja. Ghalhekk ghal dak li jirrigwardja l-valur probatorju ta' l-affidavit il-Qorti tqis illi d-drittijiet tad-difiza gew rispettati u l-appellant kien gie moghti l-opportunitajiet kollha sabiex jattakka l-awtenticità u l-kredibilità tal-provi migjuba fil-konfront tieghu. Din il-Qorti hadet ukoll inkonsiderazzjoni l-kwalità tax-xhieda moghtija bl-affidavit u m'ghandha ebda dubju illi giet moghtija b'mod preciz u ta' min joqghod fuqu.

Ghalhekk il-Qorti ssib illi l-ewwel Qorti fuq il-provi li kellha quddiema setghet legalment u ragonevolment tasal ghall-konkluzjoni illi wslet ghalha u ghalhekk mhux il-kaz illi din is-Sentenza tigi disturbata.

Ghal dawn il-mottivi l-Qorti taqta' u tiddeciedi illi tichad l-appell u tikkonferma s-Sentenza appellata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----